

KERAMIKA SANOATI KORXONALARIDA ENERGIYA TEJAMKOR BOSHQARUV TIZIMLARINI JORIY ETISH ORQALI ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISH

Nuh Yunuslu Ferhad oğlu

Ali Huseynov Ilqar oğlu

Mahabbatli Ismayil Ilqar oğlu

<https://doi.org/10.5281/zenodo.21785536>

Annotatsiya. Maqolada keramika sanoati korxonalarida energiya tejamkor boshqaruv tizimlarini joriy etish orqali ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirishning iqtisodiy mexanizmlari tahlil qilingan. Elektr qarshilik pechlari faoliyatini avtomatlashtirish, energiya resurslaridan samarali foydalanish, mahsulot tannarxini pasaytirish va korxona rentabelligini oshirish masalalari ko'rib chiqilgan. Raqamli boshqaruv texnologiyalarini ishlab chiqarish jarayonlariga integratsiya qilishning iqtisodiy afzalliklari asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: sanoat iqtisodiyoti, keramika sanoati, energiya tejamkorligi, avtomatlashtirish, elektr qarshilik pechi, ishlab chiqarish xarajatlari, tannarx, rentabellik, raqamli boshqaruv, innovatsion rivojlanish.

Kirish

Mamlakatimiz sanoatini modernizatsiya qilish, energiya resurslaridan oqilona foydalanish va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish iqtisodiy siyosatning ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, keramika sanoati korxonalarida energiya sarfi yuqori bo'lgani sababli ishlab chiqarish xarajatlarining sezilarli qismi elektr energiyasiga to'g'ri keladi. Shuning uchun energiya tejamkor boshqaruv tizimlarini joriy etish korxonaning iqtisodiy barqarorligi va raqobatbardoshligini ta'minlashda muhim omil sifatida namoyon bo'ladi. Keramika mahsulotlarini ishlab chiqarishda elektr qarshilik pechlari asosiy texnologik uskunalardan biri hisoblanadi.

Mamlakatimiz sanoatini modernizatsiya qilish, energiya resurslaridan oqilona foydalanish va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish iqtisodiy siyosatning ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, keramika sanoati korxonalarida energiya sarfi yuqori bo'lgani sababli ishlab chiqarish xarajatlarining sezilarli qismi elektr energiyasiga to'g'ri keladi. Shuning uchun energiya tejamkor boshqaruv tizimlarini joriy etish korxonaning iqtisodiy barqarorligi va raqobatbardoshligini ta'minlashda muhim omil sifatida namoyon bo'ladi. Keramika mahsulotlarini ishlab chiqarishda elektr qarshilik pechlari asosiy texnologik uskunalardan biri hisoblanadi.

Mamlakatimiz sanoatini modernizatsiya qilish, energiya resurslaridan oqilona foydalanish va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish iqtisodiy siyosatning ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, keramika sanoati korxonalarida energiya sarfi yuqori bo'lgani sababli ishlab chiqarish xarajatlarining sezilarli qismi elektr energiyasiga to'g'ri keladi. Shuning uchun energiya tejamkor boshqaruv tizimlarini joriy etish korxonaning iqtisodiy barqarorligi va raqobatbardoshligini ta'minlashda muhim omil sifatida namoyon bo'ladi. Keramika mahsulotlarini ishlab chiqarishda elektr qarshilik pechlari asosiy texnologik uskunalardan biri hisoblanadi.

Energiya tejamkor boshqaruv tizimlarining iqtisodiy mohiyati

Sanoat korxonalarida energiya tejamkor boshqaruv tizimlari ishlab chiqarish jarayonlarini real vaqt rejimida nazorat qilish, energiya iste'molini monitoring qilish va optimal boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonini beradi. Elektr qarshilik pechlarida haroratning barqaror boshqarilishi energiya yo'qotishlarini kamaytiradi, texnologik jarayonning takrorlanuvchanligini oshiradi va uskunalarning xizmat muddatini uzaytiradi. Iqtisodiy nuqtai nazardan bunday tizimlar

elektr energiyasi sarfining kamayishi, mahsulot tannarxining pasayishi, nuqsonli mahsulotlar ulushining qisqarishi va korxona rentabelligining oshishiga olib keladi.

Sanoat korxonalarida energiya tejamkor boshqaruv tizimlari ishlab chiqarish jarayonlarini real vaqt rejimida nazorat qilish, energiya iste'molini monitoring qilish va optimal boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonini beradi. Elektr qarshilik pechlarida haroratning barqaror boshqarilishi energiya yo'qotishlarini kamaytiradi, texnologik jarayonning takrorlanuvchanligini oshiradi va uskunalarining xizmat muddatini uzaytiradi. Iqtisodiy nuqtai nazardan bunday tizimlar elektr energiyasi sarfining kamayishi, mahsulot tannarxining pasayishi, nuqsonli mahsulotlar ulushining qisqarishi va korxona rentabelligining oshishiga olib keladi.

Sanoat korxonalarida energiya tejamkor boshqaruv tizimlari ishlab chiqarish jarayonlarini real vaqt rejimida nazorat qilish, energiya iste'molini monitoring qilish va optimal boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonini beradi. Elektr qarshilik pechlarida haroratning barqaror boshqarilishi energiya yo'qotishlarini kamaytiradi, texnologik jarayonning takrorlanuvchanligini oshiradi va uskunalarining xizmat muddatini uzaytiradi. Iqtisodiy nuqtai nazardan bunday tizimlar elektr energiyasi sarfining kamayishi, mahsulot tannarxining pasayishi, nuqsonli mahsulotlar ulushining qisqarishi va korxona rentabelligining oshishiga olib keladi.

Sanoat korxonalarida energiya tejamkor boshqaruv tizimlari ishlab chiqarish jarayonlarini real vaqt rejimida nazorat qilish, energiya iste'molini monitoring qilish va optimal boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonini beradi. Elektr qarshilik pechlarida haroratning barqaror boshqarilishi energiya yo'qotishlarini kamaytiradi, texnologik jarayonning takrorlanuvchanligini oshiradi va uskunalarining xizmat muddatini uzaytiradi. Iqtisodiy nuqtai nazardan bunday tizimlar elektr energiyasi sarfining kamayishi, mahsulot tannarxining pasayishi, nuqsonli mahsulotlar ulushining qisqarishi va korxona rentabelligining oshishiga olib keladi.

Ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirish yo'nalishlari

Keramika sanoati korxonalarida ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirishning asosiy yo'nalishlaridan biri energiya sarfini kamaytirish hisoblanadi. Elektr qarshilik pechlarida haroratni zonalar bo'yicha alohida boshqarish, isitish va sovitish jarayonlarini avtomatik tartibga solish hamda ishlab chiqarish rejimlarini optimallashtirish energiya tejamkorligini sezilarli darajada oshiradi. Raqamli boshqaruv tizimlari yordamida energiya sarfini prognozlash va ishlab chiqarish yuklamasini rejalashtirish imkoniyati kengayadi.

Keramika sanoati korxonalarida ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirishning asosiy yo'nalishlaridan biri energiya sarfini kamaytirish hisoblanadi. Elektr qarshilik pechlarida haroratni zonalar bo'yicha alohida boshqarish, isitish va sovitish jarayonlarini avtomatik tartibga solish hamda ishlab chiqarish rejimlarini optimallashtirish energiya tejamkorligini sezilarli darajada oshiradi. Raqamli boshqaruv tizimlari yordamida energiya sarfini prognozlash va ishlab chiqarish yuklamasini rejalashtirish imkoniyati kengayadi.

Keramika sanoati korxonalarida ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirishning asosiy yo'nalishlaridan biri energiya sarfini kamaytirish hisoblanadi. Elektr qarshilik pechlarida haroratni zonalar bo'yicha alohida boshqarish, isitish va sovitish jarayonlarini avtomatik tartibga solish hamda ishlab chiqarish rejimlarini optimallashtirish energiya tejamkorligini sezilarli darajada oshiradi. Raqamli boshqaruv tizimlari yordamida energiya sarfini prognozlash va ishlab chiqarish yuklamasini rejalashtirish imkoniyati kengayadi.

Keramika sanoati korxonalarida ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirishning asosiy yo'nalishlaridan biri energiya sarfini kamaytirish hisoblanadi. Elektr qarshilik pechlarida haroratni zonalar bo'yicha alohida boshqarish, isitish va sovitish jarayonlarini avtomatik tartibga

solish hamda ishlab chiqarish rejimlarini optimallashtirish energiya tejamkorligini sezilarli darajada oshiradi. Raqamli boshqaruv tizimlari yordamida energiya sarfini prognozlash va ishlab chiqarish yuklamasini rejalashtirish imkoniyati kengayadi.

Raqamli texnologiyalarni joriy etishning iqtisodiy afzalliklari

Industry 4.0 konsepsiyasi doirasida avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari, sensor texnologiyalari va ma'lumotlarni tahlil qilish platformalarini joriy etish elektr qarshilik pechlarining ishlash samaradorligini oshiradi, energiya iste'molini optimallashtiradi va ishlab chiqarish jarayonining uzluksizligini ta'minlaydi. Natijada uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari kamayadi va korxonaning moliyaviy barqarorligi mustahkamlanadi.

Industry 4.0 konsepsiyasi doirasida avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari, sensor texnologiyalari va ma'lumotlarni tahlil qilish platformalarini joriy etish elektr qarshilik pechlarining ishlash samaradorligini oshiradi, energiya iste'molini optimallashtiradi va ishlab chiqarish jarayonining uzluksizligini ta'minlaydi. Natijada uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari kamayadi va korxonaning moliyaviy barqarorligi mustahkamlanadi.

Industry 4.0 konsepsiyasi doirasida avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari, sensor texnologiyalari va ma'lumotlarni tahlil qilish platformalarini joriy etish elektr qarshilik pechlarining ishlash samaradorligini oshiradi, energiya iste'molini optimallashtiradi va ishlab chiqarish jarayonining uzluksizligini ta'minlaydi. Natijada uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari kamayadi va korxonaning moliyaviy barqarorligi mustahkamlanadi.

Iqtisodiy samaradorlikni baholash

Energiya tejamkor boshqaruv tizimlarini joriy etishning iqtisodiy samaradorligi energiya tejaliishi miqdori, mahsulot tannarxining kamayishi, ishlab chiqarish hajmining o'sishi, sof foydaning ortishi, rentabellik darajasining yaxshilanishi va investitsiya loyihasining qoplanish muddati kabi ko'rsatkichlar asosida baholanadi. Bunday yondashuv korxonaning raqobatbardoshligini kuchaytiradi.

Energiya tejamkor boshqaruv tizimlarini joriy etishning iqtisodiy samaradorligi energiya tejaliishi miqdori, mahsulot tannarxining kamayishi, ishlab chiqarish hajmining o'sishi, sof foydaning ortishi, rentabellik darajasining yaxshilanishi va investitsiya loyihasining qoplanish muddati kabi ko'rsatkichlar asosida baholanadi. Bunday yondashuv korxonaning raqobatbardoshligini kuchaytiradi.

Energiya tejamkor boshqaruv tizimlarini joriy etishning iqtisodiy samaradorligi energiya tejaliishi miqdori, mahsulot tannarxining kamayishi, ishlab chiqarish hajmining o'sishi, sof foydaning ortishi, rentabellik darajasining yaxshilanishi va investitsiya loyihasining qoplanish muddati kabi ko'rsatkichlar asosida baholanadi. Bunday yondashuv korxonaning raqobatbardoshligini kuchaytiradi.

Xulosa

Keramika sanoati korxonalarida energiya tejamkor boshqaruv tizimlarini joriy etish ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirishning samarali yo'nalishlaridan biridir. Elektr qarshilik pechlarining avtomatlashtirilgan boshqaruvi energiya resurslaridan oqilona foydalanish, mahsulot tannarxini pasaytirish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va korxona rentabelligini yaxshilash imkonini beradi. Raqamli texnologiyalarni keng joriy etish sanoat korxonalarining innovatsion rivojlanishi va uzoq muddatli iqtisodiy barqarorligini ta'minlaydi.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining sanoatni modernizatsiya qilish va energiya samaradorligini oshirishga oid farmon va qarorlari.
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining energiya resurslaridan oqilona foydalanish bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlari.
3. Sanoat korxonalarida energiya menejmenti va ishlab chiqarish samaradorligi bo'yicha ilmiy tadqiqotlar.
4. Keramika sanoati texnologiyasi va iqtisodiyoti bo'yicha ilmiy va o'quv adabiyotlar.
5. Raqamli ishlab chiqarish va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlariga oid zamonaviy ilmiy maqolalar.